

Er was eens... een gulle uitgever

Een tijd geleden heb ik een merkwaardig boek van de Zweedse schrijver Håkan Nesser gelezen. Håkan Nesser schrijft meestal psychologische thrillers over nogal ongewone onderwerpen. Ze zijn goed geschreven en lekker spannend. Veel van zijn boeken spelen zich af in een niet nader aangeduid West-Europees land, een soort mengeling van Scandinavië, Duitsland, Nederland, België en een Baltisch land. Het verhaal dat ik las – het eerste in de verhalenbundel *Barins Triangel* – leek zich in eerste instantie af te spelen in Nederland. De hoofdpersoon reist naar een grote stad, A. In de stad liggen straten met namen als Kalverstraat, Ferdinand Bolstraat en Van Baerlestraat. Er is een Vondelpark, een Concertgebouw, een Leidseplein. De Nederlandse lezer zou zich er meteen thuis moeten voelen. Toch be kroop mij bij lezing geleidelijk aan een gevoel van vervreemding. Bestaat er in de stad A. wel een plein met de naam Prohaskaplein? En de Greijpstraa-buurt – waar zou die liggen? Het tweede concertgebouw in de stad, De Nieuwe Halle... wie heeft daar ooit van gehoord?

De hoofdpersoon van het verhaal zoekt woonruimte. En hoe bestaat het, de jongeman vindt onmiddellijk een appartement op de Ferdinand Bol! Ongelooflijk! Vervolgens koopt hij vier flessen whisky bij... Albert Heijn. Huh? Whisky bij AH? Voorts vindt een rechtszaak plaats. Maar in ons land maken we daarbij toch geen gebruik van een jury?

Gaandeweg kom je tot de ontdekking dat het verhaal zich in een heel ander land afspeelt dan je dacht. En zodra je dat in de gaten hebt, komen de gebeurtenissen in Nessers boek in een heel ander licht te staan. Je wordt je ervan bewust dat je een sprookje aan het lezen bent – wat bij Nesser betekent: een boosaardig sprookje.

Wat mij nu speciaal opviel in dit eerste verhaal uit *Barins Triangel* was het volgende. De hoofdpersoon is vertaler. Hij doet het een en ander uit de doeken over zijn werk, bijvoorbeeld hoe hij met een literaire tekst aan de slag gaat. Dat onderwerp had uiteraard mijn warme belangstelling. Eigenaardig genoeg bleef het verhaal ook wat dit aanging net een sprookje. Of vindt u het volgende soms niet sprookjesachtig:

Nog voordat de vertaler ook maar één woord heeft vertaald, biedt zijn uitgever hem een verblijf van zes maanden in de stad A. aan – op kosten van de uitgeverij. Dit om de couleur locale van de stad te leren kennen, wat hem zal helpen een goede vertaling te produceren. Dat is nog niet alles: als de hoofdpersoon klaar is met zijn vertaling en het ernaar uitziet dat het boek een commercieel

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

succes gaat worden, biedt de uitgever hem geheel uit eigen beweging een royale gratificatie aan. Het is gewoon niet te geloven! Waar in de werkelijkheid kunnen we zulke uitgevers aantreffen!

Nu wil ik hiermee natuurlijk beslist niet zeggen dat Håkan Nesser een slechte schrijver is. Integendeel, hij is goed, en hij zou zo gauw mogelijk in het Nederlands moeten worden vertaald – als hij dat niet al was.

Voorzover ik weet is *Barins Triangel* nog niet vertaald. Een stuk of acht andere thrillers van Nesser, met commissaris Van Veeteren in de hoofdrol, zijn wel in het Nederlands verkrijgbaar. De boeken, vertaald door Clementine Luijten, Ydelet Westra en Edith Sybesma, zijn verschenen bij uitgeverij [De Geus](#).